

Aleg. 231

Sprawozdanie

komisji drogowej o wniosku p. Bujnowskiego i tow.
w przedmiocie zmiany ustawy drogowej z dnia 5. lipca
1897, Nr. 43. Dz. u. kr.

Wysoki Sejmie!

Uchwałą z dnia 10. października 1904 przekazał Wysoki Sejm Komisji drogowej wniosek p. Bujnowskiego o zmianę postanowień ustawy drogowej, a mianowicie w kierunku uchylenia prestacyi osobistej w naturze i określenia dokładniejszego funkcyonowania zarządów drogowych.

Oprócz tego wniosku wpłynął do Sejmu cały szereg petycyi z różnych stron kraju domagający się tej samej zmiany w ustawie, nie określając jednak, czem należałoby zastąpić ubytek w dochodach funduszy drogowych przez usunięcie tego ważnego czynnika, jakim dla poszczególnych dróg gminnych jest osobista prestacya w naturze odrabiana.

Komisja drogowa przeprowadziła na kilku posiedzeniach w obecności referenta Wydziału krajowego szczegółową dyskusję nad projektem tak ważnej zmiany ustawy a oprócz tego odniosła się do Zjazdu Prezesów rad powiatowych, aby od nich osobiście zasięgnąć informacyi, czy zmiana taka już obecnie jest wskazana i jak oddziaływałaby w poszczególnych powiatach na ustrój administracyjny i finansowy.

Nie ulega wątpliwości, że nie więcej nie osłabia czynników ustawodawczych, jak częste nie dość oględne zmienianie ustaw, a odnosi się to szczególnie do ustawy drogowej, która zwłaszcza w naszym kraju należy do najtrudniejszych a to w znacznej części z powodu różnorodnych stosunków ekonomicznych pojedynczych okolic, a nawet gmin, oraz wobec odmiennych zapatrywań i jednostronnie pojmowanych interesów.

Wydanie takiej ustawy, któraby wszystkich w równym stopniu zadowolnić mogła, jest wszędzie a zwłaszcza u nas zadaniem bardzo trudnem, co jednak nie wyklucza, abyśmy stali na stanowisku odpornem i z góry wykluczali nie tylko możliwość, ale nieraz i konieczność szukania takich zmian, któreby nie naruszały zasadniczej podstawy istniejącej ustawy a przyczynić się mogły do lepszej i sprężystej administracyi.

Z tą myślą przewodnią zwraca się komisja do Wydziału krajowego, załączając następujące motywa do wniosku, który Wysokiemi Sejmowi przedstawia;

Zważywszy, że ludność wiejska w wielu powiatach i gminach domaga się zmiany ustawy drogowej w kierunku zupełnego zniesienia prestacyi osobistej lub zmiany tychże na ekwiwalent pobierany w dodatkach do podatków;

zważywszy, że pewna ilość reprezentacyi powiatowych może w zasadzie nie byłaby przeciwną tej zmianie, gdyby nie obawa, że ta zmiana wytworzy wiele trudności i powiększy bardzo znacznie koszt administracyjne powiatów;

zważywszy, że rozkład tego ciężaru gdyby przypadł, li na siłę podatkowej oparty, zmienia zasadnicze postanowienia istniejącej ustawy, a zmiana taka pociąga za sobą cały szereg zmian i postanowień, które dopiero po wielkiej rozwadze i studyach Sejmowi doradzić można;

zważywszy, że należałoby także wziąć pod rozwagę sprawę tak ważnego czynnika, jakim jest dla lokalnej potrzeby dróg gminnych siła pociągowa w prestacyi tak na obszarze dworskim, jak i w gminie się znajdująca; —

Komisya mniema, że należy wniosek p. Bujnowskiego tudzież szereg odnośnych petycyi odesłać do Wydziału krajowego i dlatego przedkłada Wysokiemu Sejmowi następujący wniosek do uchwały:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby sprawę tę poddał gruntownym studyom a przedewszystkiem w tym kierunku, czem należałoby zastąpić ubytek w dochodach drogowych przy zniesieniu obecnie obowiązującej prestacyi osobistej, tudzież jak należałoby zaradzić temu, aby w wykonaniu tej zmiany cały ciężar administracyjny nie spadał na reprezentacje powiatowe, które nie byłyby w stanie objąć pod własny wyłączny zarząd i kontrolę tak licznych dróg gminnych II. klasy“.

Przewodniczący:

J. Męciński

Sprawozdawca:

Stanisław Jędrzejowicz